SURINAAMSCH WEEKBLAD.

1861. Zondag 5 Mei No. 18.

PARAMARIBO, den 4 Mei 1861.

Met de Koloniale schoener *Saramacca* zijn alhier op Woensdag jl. van Coronie opgebragt, vijf gedeporteerde, afkomstig van het Etablissement St. Louis aan de Marowijne, die van daar ontvlugt en aangehouden zijn.

Omtrent de zitting der Kamer van Afgevaardigden in Brussel, lezen wij het volgende:

Het Centraal verslag over de reorganisatie van het oorlogsmaterieel werd ingediend: waarna de regering in bedenking gaf, om de discussien daarover reeds aan de orde te stellen.

Hier vond de heer Coomans, afgevaardigde uit Turnhout, aanleiding, om de regering op scherpen toon te verwijten, dat zij de werkzaamheden der centrale sectie had vertraagd doordien dat zij zoo lang had gedraald met het geven van inlichtingen.

De minister van financien riep daarop uit: „De gevraagde inlichtingen zijn binnen drie dagen gegeven."

De heer Guillery: „Die bewering is onjuist."

De minister: „Ik herhaal dat dadelijk inlichtingen gegeven zijn."

De heer Guillery: „Ik zeg dat dit niet waar is!"

De minister: „Dat liegt gij!"

Deze woorden veroorzaakten een ontzettend rumoer. Van verschillende kanten eischte men dat de minister tot de orde zou worden geroepen. De president noodigde van zijne zijde den minister uit zijne woorden in te trekken, hetgeen door hem werd geweigerd.

Een der vrienden van de regering, de heer Devaux, eischte dat ook de heer Guillery tot de orde zou worden geroepen.

Het tumult was onbeschrijfelijk groot. Gelukkig slaagde de heer de Brouckere er in een middenweg te vinden, daarin bestaande, dat zoowel de minister van financien als de heer Guillery het door hen gesprokene zouden terugnemen.

Beiden voldeden hieraan, waarmede het incident geeindigd was. Het heeft op nieuw een bewijs gegeven van de buitengewone vijandigheid, waarmede de partijen in de kamer tegen over elkander overstaan.

Intusschen is met eene meerderheid van 24 stemmen besloten de discussien tot na Paschen uit te stellen.

De *Constitutionnel* levert, naar aanleiding van de beraadslaging over het adres van antwoord op de fransche troonrede, een beschouwing der politiek van Karel den Groote en den Heiligen Lodewijk in Italië, om de overeenstemming daarvan met die van keizer Napoleon III te doen uitkomen, en eindigt het daaraan gewijde artikel met deze regelen: „Zullen wij nu spreken van de andere fransche souvereinen, die, in de italiaansche kwestie, beurtelings en naar gelang van de eischen des tijds, zijn tusschen beide gekomen op dezelfde gronden als Karel de Groote, of zich hebben onttrokken om dezelfde beweegredenen als de Heilige Lodewijk? Waartoe zou het dienen? Het zij genoeg te herinneren dat Karel VIII, Lodewijk XII en Frans I, in naam van het feodale regt, Hendrik IV, Richelieu, Mazarin en Napoleon I in naam van het politieke regt, en Napoleon III, in naam van het nationale regt, eigelijk toch hetzelfde doel hebben getracht te bereiken: allen hebben zij er naar gestreefd om, hoewel door verschillende middelen, Frankrijks wettigen invloed op het Schiereiland te doen zegevieren. De door Napoleon III aangewende middelen zijn voorzeker niet de minste eerlijke, niet de minst roemrijke. En thans, als men die logische opvolging der groote feiten van onze geschiedenis ziet, als men staat tegenover dien vorst, welke — hij zelf heeft het verklaard — met zijne voorgangers gemeenschappelijk verantwoordelijk en getrouw aan al de overleveringen van de eeuwenoude politiek onzes lands, haar in Italië laat zegevieren, en dat wel, wat men ook bewere, op de degelijkste wijze, wat moeten wij dan denken en zeggen van den franschen afgevaardigde den heer Keller, die in de volle Kamer, voor 's keizers gedrag geen andere dan een ellendige en schandelijke beweegreden heeft weten te vinden: de vrees voor moordenaars? De vrees voor moordenaars! Maar Napoleon III heeft zich nooit omgekeerd dan voor één hunner, in de Champs Elysées, en dit was om koud een blik van verachting en verontwaardiging op hem te werpen! Herinnert gij u dan dien noodlottigen avond van 14 Januarij niet meer? Hebt gij dien souverein vergeten: altoos kalm, altoos onaangedaan, en aan niets anders denkende dan aan de vele slagtoffers naast en om hem gevallen? Ligt die keizerin niet meer in uw geheugen die keizerin, zoo trotsch er op dat zij de gevaren des keizers deelt, en uitroepende: „Laat ons aan die lafaards toonen dat wij hen niet vreezen!" Zie, mijnheer, het door u uitgesproken woord is te wreed, om het woord van één enkelen man te zijn; het is dat eener partij! Welnu, God moge in zijne lankmoedigheid aan die partij vergeven; Frankrijk vergeeft haar, in zijne regtschapenheid, niet!"

Eene Parijsche Correspondentie bevat o. a. het volgende:

„Op de Tuileriën is men zeer ontevreden over de taal der afgevaardigden, die tot dus verre als aanhangers der regering bekend zijn, en hunne uitvallen worden aan een koalitie der ultramontanen met de voorstanders der beschermende regten toegeschreven. De keizerin moet, ten gevolge van de aanvallen tegen Napoleon III, een geheel andere houding hebben aangenomen. „„Ik was verblind genoeg,"" zeide zij dezer dagen tot een hooggeplaatste dame, „„aan de opregtheid der godsdienstgevoelens van die heeren te gelooven; maar nu zie ik dat men onder den dekmantel der godsdienst mijnen man wil doen vallen. Ik zal aan de hooggeboren dames der voorstad Saint-Germain toonen dat ik werkelijk *een spaansche vrouw* ben, zoo als zij mij spottenderwijze noemen. Ik zal mijnen man getrouw op zijde staan en hem bij de verdediging van zijnen troon ondersteunen; aan zijne zijde zal ik mij bevinden op den weg der eer van Frankrijk en van de napoleontische familie waartoe ik behoor.""

„Deze plotselinge verandering van meening verwekt in de hooge kringen van Parijs geen gering opzien. Ten bewijze van 's keizers bemoeijingen om eene verzoening tusschen Pius IX en Italië te bewerken, wordt verhaald dat Napoleon III kardinaal Gousset met een hiertoe betrekkelijke zending naar Rome heeft afgevaardigd of zal afvaardigen. De diplomaat aan wiens brief ik ook het bovenstaande ontleend heb, voegt er bij: „„Niet minder dan deze taal van keizerin Eugenia verrast mij die van vorst Metternich. Deze verheft den keizer hemelhoog en zegt dat de legitimisten en orleanisten de meening trachten te verbreiden, dat de keizer niet opregt te werk gaat. Vorst Metternich is overtuigd dat Napoleon een eerlijk man is en reeds dikwijls genoeg ons bewijzen heeft gegeven dat hij het opregt meent. Merkwaardiger, maar toch begrijpelijker is het dat graaf Kisseleff, die tot heden tot de aanbidders *quand même* van den franschen keizer behoorde, een geheel anderen toon aanslaat.""

De bekende John Lemoinne, de verdediger der Italiaansche eenheid, heeft weer een artikel in het *Journal des Débats* openbaar gemaakt over de Romeinsche kwestie. In alle discussien, en alle redeneringen, in alle boeken en brochures, die over de Romeinsche kwestie handelen, treft ons eene bijzonderheid, zegt deze schrijver, dat is de gemakkelijkheid, waarmede men zich van de Romeinen afmaakt. Men bekreit zich evenmin met hen als hadden zij nimmer bestaan. Men beschikt over hunne personen, over hunne vrijheid, over hunne ligchamen en zielen, over hunne woningen, als ware er sprake van een huisraad dat men gemeenschappelijk bezit. Het is alsof op de poorten van Rome en aan de grenzen van den Romeinschen staat de woorden te lezen waren: „Openbare eigendom."

Er is evenwel een beginsel, waaraan men nimmer mag afgaan en waartoe men ten laatste altijd moet terugkeeren. Dit beginsel is de nationale souvereiniteit, dat is, dat een volk zich zelf toebehoort. Het is het begrip der moderne maatschappij. Er is geen regering in Europa, zelfs niet eene absolute regering, die het thans zou durven loochenen. En zonderling genoeg, het wordt aangevallen daar, waar het in de eerste plaats erkend moest worden. De kwestie moet dus op haar waar terrein worden gebragt. En dan moet men zich niet afvragen, wat aan Frankrijk of aan Oostenrijk of aan Engeland of aan wien ook, te Rome het beste convenieert; maar welke regering willen de Romeinen en Italianen? Deze of gene wetgever, die rustig de regten geniet, voortvloeijende uit de grondbeginselen, die in 1789 gezegevierd hebben, vindt het eenvoudig en zeer gemakkelijk dat er op zeker punt eenige duizende mannen zijn, die boete doen voor het welzijn zijner ziel. Maar indien men aan die wetgevers godgeleerden voorstelde om de uitoefening hunner burgerlijke regten en het genot van het burgerlijk wetboek te verwisselen tegen de wetgeving in den Romeinschen staat, dan zouden wij wel eens willen weten hoe vele onder hen zijn, die het voorstel zouden aannemen.

Dat men zich, aldus vervolgt de schrijver, eens in de plaats stelle van een Romein, wien men zegt: Gij hebt geen vaderland, gij hebt niet het regt er een te hebben. Vroeger gaf de titel van Romeinsch burger te kennen dat men overal te huis was; thans wil het zeggen dat men nergens te huis is. Men zegt: gij zijt een volk zonder persoonlijkheid, bestemd om psalmen te zingen voor allen, die er behoefte aan hebben. De grond, waarop gij woont, behoort niet u toe, maar aan alle geloovigen, aan alle Katholieken, die, zonder onderscheid, de karnevals-feesten of de heilige week bij u komen vieren. Indien die taal al niet ronduit tot de Romeinen gebezigd wordt, dan ligt zij toch in de argumenten opgesloten.

Wat beteekent overigens het wereldlijk gezag dat de paus thans heeft? Wat beteekenen zijne souvereiniteit en onafhankelijkheid? Sedert een tal van jaren wordt de Heilige Vader te Rome slechts door vreemde troepen gehandhaafd. Laat hem er zonder, en een uur later staat gij tegenover eene zegevierende revolutie. Is dit nu wat men onafhankelijkheid en souvereiniteit noemt? De onafhankelijkheid kan dáár niet bestaan, waar men vreemde bescherming noodig heeft om haar uit te oefenen. Buitendien, waarom dan de Romagna niet beschermd? Dit is in den senaat door een lid gevraagd, die alles behalve revolutionnair is. Frankrijk neemt dus te Rome eene valsche positie in, niets meer en niets minder.

De Hongaarsche generaals Klapka en Türr hebben den volgenden brief tot hunne landgenooten gerigt, gedagteekend Parijs 9 Maart:

„Het is ter onzer kennis gekomen, dat Oostenrijksche agenten van de ophanden zijnde verkiezingen zouden willen gebruik maken, om eene ontijdige beweging in Hongarije uit te lokken. Wij vervullen een pligt, met onze landgenooten tegen deze manoeuvres te waarschuwen, en hun te smeeken al hun energie te gebruiken om het welslagen er van te beletten. Een opstand in Hongarije zoude op dit oogenblik onze billijkste verwachtingen in gevaar brengen. Wij zijn overtuigd dat niemand de vaderlandslievende drijfveeren, die ons dezen raad doen geven, in twijfel zal trekken. Wij gelooven het eens te zijn met allen, die arbeiden aan de bevrijding van ons gelukkig vaderland, zoowel in den vreemde als in Hongarije, wanneer wij zeggen:

„Wij moeten onverzwakt onze krachten bewaren voor het oogenblik, dat gunstiger omstandigheden een voldoende kans op welslagen zullen opleveren, om een uiterste besluit der natie te wettigen."

Uit Japan verneemt men, dat de heer Moss, die, gelijk men weet zich tegen de Japansche autoriteiten, die hem wilden arresteren heeft verzet, en daarbij, hetzij tot zelfverdediging of bij toeval, een der Japannezen doodschoot, door het Britsche consulaire hof te Yokuhama veroordeeld is tot eene boete van duizend dollars en uitzetting uit Japan. De Britsche gezant voegde bij die straf nog drie maanden gevangenis te Hongkong te ondergaan. Van deze gebeurtenis werd door de partij, welke tegen de vreemdelingen gezind is, gebruik gemaakt, om te Yeddo een soort van gisting te doen ontstaan, en de gouverneur gaf zijn vrees te kennen, dat al de vreemdelingen zouden worden vermoord, en nam dan ook maatregelen om dit te voorkomen. De tijdige komst van den admiraal Jones met een eskader, zette aan die maatregelen der Japansche autoriteiten nog meer klem bij. Dit eskader heeft Japan echter weder verlaten. Sedert werd het huis van den Britschen gezant te Yeddo, ter bescherming zijner veiligheid, door 160 Japansche soldaten bewaakt, terwijl naar Yokuhama 200 Japansche Soldaten met 3 stukken geschut ter bescherming der vreemdelingen zijn gezonden. Overigens blijkt het dat in Japan ook eene partij bestaat, die zeer ten gunste van den handel met de vreemdelingen gestemd is. Bovenstaande berigten worden medegedeeld door de *China Overland Trade Report*.

Aan het Pruissische gezantschap is door de Japansche regering de toezegging gedaan, dat een tractaat zal worden gesloten. Het blijkt dat de gezant, die twee oorlogsschepen ter zijner beschikking had, deze onophoudelijk heen en terug zond, hetgeen de Japannezen eindelijk begon te vervelen, zoodat zij dan ook aan zijn verlangen toegaven.

NUT DER MACHINES.

Onder machines moet men verstaan, elk gereedschap, werktuigelijk zamenstel of toestel, den mensch tot hulp in den arbeid dienende en zijne vermogens tot voortbrenging vermeerderende.

De machines stellen ons in staat, de natuurkrachten tot de voortbrenging te doen medewerken, zij verrigten arbeid dien de mensch niet zou kunnen verrigten; zij verrigten spoediger en beter een gedeelte van hetgeen hij kan doen; zij veroorlooven meer voortbrengselen, met minder werklieden, te verkrijgen; zij hebben ten gevolge: snelheid, — bezuiniging, — overvloed, — lage prijzen.

Michel Chevalier heeft eenige sterk spre-

kende feiten opgesomd, die geschikt zijn den rol en het vermogen der machines, zoowel als het verschil in vruchtbaarheid der tegenwoordige voortbrenging, bij die van vroeger te doen waarderen.

Vroeger verkreeg een werkman, op dezelfde wijze arbeidende, als nog tegenwoordig in de Pyreneën in gebruik is, vijf of zes Ned. pond gesmeed ijzer, in denzelfden tijd dat tegenwoordig een werkman, met behulp eener grofsmederij, er 150 Ned. pond of 30 maal zoo veel, van voortbrengt.

Ten tijde van Ulysses maakte één mensch in één dag, bloem voor vijfentwintig personen. Te Saint Maur, bij Parijs, heeft één enkel molen, met den arbeid van twintig werklieden bloem voor tweeëntwintig duizend personen kunnen voortbrengen, dat is bloem voor drie duizend zeshonderd personen met den arbeid van één werkman. De vooruitgang op den tijd van Ulysses is dus van honderdvierenveertig op een. Vóór 1769 zouden er driehonderdtwintig spinsters noodig zijn geweest, om evenveel te verrigten als tegenwoordig één werkman, die (in vereeniging met vier anderen) twee weefgetouwen, van zeshonderd spillen, bestuurt. — Eene spinster verrigte juist de helft van het werk van eene spil.

De machines maken het verstand van den mensch vrij, door te veroorloven dat een gedeelte der menschen zich met de kunsten, de wetenschappen en al de werken, die niet de bebouwing van den grond ten doel hebben, bezig houden.

Indien de verschillende behandelingen, die de grond ondergaan moet, alleen door de spade konden uitgevoerd worden, indien wij tot dien arbeid niet konden doen medewerken den ploeg en dieren, die ook werktuigen zijn, zoo men waarschijnlijk, tot de voortbrenging der voedingsmiddelen, al die handen moeten bezigen, welke nu, tot de uitvoering van anderen arbeid gebruikt worden. De ploeg heeft het dus mogelijk gemaakt dat een grooter aantal menschen, zich wijden aan de wetenschappen, aan de kunsten, en aan de ontwikkeling der gaven van verstand en hart.

Het is ook aan de tusschenkomst der machines te danken, dat de werkman langzamerhand bevrijd wordt van den moeijelijksten en welgelijksten arbeid, en eindelijk van dien, welke hem het meest kan verstompen en vernederen.

De toestand, die men onophoudelijk moet trachten te naderen, is die eener maatschappij, waarin elke werktuigelijke handeling, ingevoerd zou worden door dieren of nog beter door machines, en alle werklieden slechts opzieners dier blinde arbeiders zouden zijn.

Men heeft tegen de invoering der machines zwarigheden geopperd, die gemakkelijk te wederleggen zijn.

Men heeft gezegd dat hare uitvinding schadelijk, zoo dikwerf de voortbrenging toereikende is voor het verbruik. Maar de huishoudkundige hebben geantwoord, dat elke nieuwe machine, de voortbrengselen tot lager prijs gevende, overvloediger middelen voor het verbruik daarstelde.

Sedert de kousen slechts een halve gulden het paar kosten heeft bijna iedereen er veel of weinig kunnen hebben, en het verbruik van kousen is toegenomen, met de gemakkelijkheid van hunne voortbrenging.

Men heeft gezegd dat de machines de menschen op aarde vervingen, en het beter was dat de landen met menschen dan met machines bevolkt waren. Maar de huishoudkundigen hebben vooreerst geantwoord, dat de machines noch mondbehoeften noch voeder verbruikende, en de bevolking alleen beperkt zijnde door de hoeveelheid der voedingsmiddelen, de vermeerdering der machines geene vermindering van het getal der menschen kon veroorzaken.

De huishoudkundigen hebben ook nog aangetoond, dat de bezigheid door da machines geschapen, meestentijds aanzienlijker is, dan die welke zij vernietigen.

De machines hebben dus een ongemak dat gelukkig voorbijgaande is, weldra verzacht, en ten laatste ruimschoots vergoed wordt door hare voordeelen. Zij verpligten de menschen, wier arbeid zij verrigten, van bezigheid te veranderen, hetgeen eene zwarigheid is; en zij stellen hen voor korteren of langeren duur aan werkloosheid bloot, hetgeen eene andere oorzaak van armoede een lijden is.

Maar weldra is hare uitwerking, door de daling van den prijs der zaken, die zij voortbrengen, eene vermeerdering van het verbruik dierzelfde zaken; dan worden meer menschen vereischt, voor het toezigt der machines of voor den bijkomenden arbeid, dien zij doen geboren worden, en de verplaatste werklieden vinden eene nieuwe bezigheid, hetzij in de nijverheid der nieuwe machine, hetzij in de andere takken van arbeid.

Voor het overige is de invoering der nieuwe machines een feit dat niet eensklaps, noch op eene groote schaal, te voorschijn treedt.

De uitvinders slagen niet op het eerste oogenblik; de uitvinders moeten de verkregene bedrevenheiden, aangenomene gewoonten overwinnen, de nijverheid-ondernemer waren niet, zonder lang nadenken en zonder aarzelingen, de voorschotten voor de vernieuwing van hun materieel.

Menschen met oppervlakkig verstand hebben wel eens voorgesteld, de invoering der machines in een land te verbieden. Maar zij hebben niet bedacht dat zulks eenvoudig onmogelijk was om verschillende redenen: de eerste is, dat dit verbod van geene waarde zoude zijn, zoo het zich niet tot de gansche wereld uitstrekte; want anders zouden eenige landen uitsluitend van de nieuwe denkbeelden partij trekken; — de tweede reden is, dat er machines zijn, welke men niet kan ontberen, zoo als de uurwerken, de persen, de pompen, de wapens, de ploeg, enz; de derde dat men, zich gelijkblijvende, er toe gebragt zoude worden, elk werktuig dat volmaakter is dan de nagels, verbieden: de vijl, — de hefboom, de katrol, — de kruidwagen, enz., zijn machines.

Wij spraken van den arbeid, welke de machines doen geboren worden, ter vergoeding van dien, welke zij vervangen. De geschiedenis der nijverheid van den nieuweren tijd toont ons deze werking aan, door talrijke en treffende voorbeelden.

Er is geene vergelijking hoegenaamd mogelijk, tusschen de scurale nijverheid der copiisten vóór de vijftiende eeuw, en de talrijke takken van nijverheid, die door de drukkunst ontstaan zijn; schrijvers, papierfabrikanten, letterzetters, drukkers, en correctors, innaaijers, inbinders, lettergieters, enz, enz Zonder twijfel worden tegenwoordig meer copiisten door de schrijvers gebruikt, dan er waren toen de drukkunst nog niet bestond, — Welke grootsche uitkomsten! Zonder nog de onschatbare diensten te rekenen, die de menschheid van deze uitvinding getrokken heeft.

Vóór de uitvinding der machines om katoen te spinnen, waren er in Engeland slechts 5200 spinsters, met het kleine spinnewiel, en 2700 wevers: te zamen 7900 werklieden.

Tien jaren later, in 1787, telde men, zoo in de spinne- als weverijen, 352,000 werklieden of veertigmaal meer. Na de nieuwe verbeteringen en de invoering van de stoomkracht in deze nijverheid, is het getal der werklieden in katoen blijven toenemen. Het was, reeds in 1833, bijna 500 000; ongeveer 800 000, als men er onder rekent, die der aanverwante takken van nijverheid, als katoendrukkers, fabriekanten van tulle, borduurders enz.; ongeveer 1 50 0000 met de grijsaards, vrouwen en kinderen; bij de 2 millioen met de schrijnwerkers, slotenmakers en metselaars, die gebruikt worden om de werkplaatsen, weefgetouwen en machines te vervaardigen.

De verbetering van de openbare wegen, en de spoorwegen brengen op dit mogelijk overeenkomstige gevolgen; zij verplaatsen de werklieden van onderscheidene takken van nijverheid, maar zij hebben onmetelijke werken ten gevolge, niet alleen in staat om de verplaatste werklieden, maar ook nog vele anderen, bezig te houden.

In één woord, de machines stichten zeer veel maatschappelijk welzijn door de voortbrengselen onder het bereik van een grooter aantal verbruikers te brengen; zij vermeerderen de bezigheden der werklieden en zij vergoeden, door algemeene en aanzienlijke voordeelen, het ongemak (voorbijgaande, beperkt en weldra verzacht) dat zij veroorzaken, door *eenige* werklieden te verpligten, van bezigheid te veranderen, — of door hen somtijds *tijdelijk* aan werkeloosheid bloot te stellen.

Alles wat wij daar van de machines zeggen, is toepasselijk op iedere *ontdekking*, op iedere soort van *vooruitgang*, op elke volmaking, op alle werktuigkundige, scheikundige, administratieve verbeteringen, welke, veroorlooven, BETER, SPOEDIGER en GOEDKOOPER voort te brengen. *(O)*

INGEZONDEN.

Nickerie 23 April 1831.

Aan de Redactie van het Zondags Blad.

Mijnheer!

In Uw Blad van 31 Maart heb ik met genoegen den brief van een' vriend der Coronie-Kust gelezen, en ofschoon de strekking daarvan, niet ten voordeele van Nickerie kan geacht worden, zoo moet ik den schrijver regt doen, dat hij de belangen van de Kust warm voorstaat. — Zoo ik wel onderrigt, ben, dan zijn er door het Gouvernement reeds maatregelen genomen om aan die klagten, gegrond of ongegrond, gehoor te geven, en zal de *Saramacca* op de Kust gestationeerd blijven, en hier vervangen worden door den barkas van Coronie. — Dit verheugt mij voor de Kust, maar het spijt mij meer voor Nickerie, en hier uit zult UEd. Mijnheer de Redacteur, gemakkelijk kunnen opmaken, dat dat *eigen ik* bij mij volstrekt niet ontbreekt, evenmin als bij dien vriend der Kust, die daarvan ook zoo het schijnt, bij lange na niet misdeeld is.

Het zou mij echter spijten, indien de schrijver zich zoo vleijen, dat het besluit Zijner Excellentie een gevolg is der plaatsing van zijn artikel in Uw geacht Blad, want alhoewel zijne communicatie wel eenige attentie verdiende, zoo geloof ik echter, dat dezelve weinig invloed op de handelingen van het bestuur zoude gehad hebben, zoo niet de ijverige Landdrost van dat district, den WelEdelen Gestr. Heer TIJDEMAN, het Gouvernement daarop met reeds lang met ernst en kracht had voorbereid.

Daar wij hier in Nickerie over het algemeen met het personeel van de Kust zeer wel bekend zijn, en ik er verscheidene vrienden heb, zoo hebben wij ons hier dikwijls verdiept in gissingen, wie de schrijver van dat artikel zijn kan.

Mannen, Mijnheer de Redacteur! zijn ook niet vrij van die kwaal, die wij wel eens ten onregte aan de schoone sexe toeschrijven — en dat gissen heeft waarschijnlijk tengevolge gehad, dat ik dien vriend der kust verleden nacht in een droomgezigt duidelijk voor mij had, en zoo die droom en de informatie van Paramaribo en de Kust mij niet bedriegen, dan heeft hij veel in gedaante en ligchamelijken vorm van dien «een' zijner vrienden, nog kort in de Kolonie, die na de eerste maand reeds ongeduldig werd.» ook heeft zijn stijl veel van dien vriend, maar genoeg, het stukje is goed geschreven, het munt wel door niets bijzonders uit, maar hij behoeft er zich niet over te schamen. — In het laatste gedeelte van dien brief kwam echter nog een wenk voor, de aandacht overwaardig van elk Kolonist, die het wel meent, met het schoone land zijner inwoning.

Het is namentlijk waar de schrijver als zijne opinie geeft «dat hij niet vreest, dat bij de naderende groote verandering in onze maatschappelijke positie, de Kust in welvaart zal toenemen zoo de communicatie verbeterd, en *het verbod van uitvoer van vee* opgeheven werd.» — Is het Mijnheer de Redacteur! niet te beklagen, dat zulk eene wet, die zoo zeer tegen alle gezonde regelen der Staathuishoudkunde inloopt, nog heden in Suriname gehandhaafd wordt? Het spreekwoord zegt: van twee kwaden, kiest het geringste, en dan zou ik in 's Hemels naam liever zien, hoe verkeerd ook, dat er eene premie op den uitvoer van vee gesteld werd, dan een verbod van uitvoer, want in het eerste geval, betaalt de schatkist, of liever het volk, een gedeelte der waarde van die onzer voortbrengselen, welke de vreemdeling verbruikt of gebruikt; dit is natuurlijk in strijd met nationaal belang, maar een verbod van uitvoer is oneindig nadeeliger, want het is belemmerend en doodend voor de industrie zelve.

Geen land kan tegenwoordig bloeijen, waar men de industrie aan banden legt; — «vrijheid van nijverheid is vrijheid voor ieder een, om voort te brengen *wat* men wil, *zoo als* men wil, *zoo veel* men wil, en daarover te beschikken *zoo als* men wil.

Het is niet noodig de bekwaamheid van den hooggeachte DE BRUIN KOPS, wiens woorden ik hierboven aanhaalde, te bezitten, om dit te verstaan en te verklaren, en wanneer men aan dezen regel de bestaande wet toest, dan komt men tot de conclusie, dat er in ons overschoon land, geene vrijheid van nijverheid bestaat, want ik mag over hetgeen door mijne industrie voortgebragt wordt, niet beschikken *zoo* als ik wil; ik ben niet vrij mijn vee te verkoopen, waar ik wil, niettegenstaande een os mij *f* 25 en een schaap *f* 5 meer in Demerary opbrengt, zoo verbiedt de wet echter daarvan gebruik te maken. Daarbij reken ik nog geenzins het verlies door sterfte van vee gedurende eene zeereis van ten minste 3 of 4 dagen van Nickerie naar Paramaribo, terwijl de overtogt van hier naar Demerary, slechts 12 uur is.

Het behoeft voor den nadenkende ook geen betoog, dat in den handel, een verbod van uitvoer, vrij wel overeenkomt met een verbod van invoer, want geen handelaar zal er gemakkelijk toe besluiten, zijne handelsartikelen te consigneren naar een land of eene haven, alwaar dit vermolmd sijsteem van uitvoer nog bestaat, want al zijn op het oogenblik de prijzen daar van dien aard, dat zij voldoende winsten beloven, zulks kan evenwel spoedig veranderen, en eenmaal daar zijnde, mag hij niet uitvoeren, en zich dikwijls verpligt gevoelen zijne artikelen a tous prix af te zetten.

Ik kan waarlijk niet begrijpen, welke deugdelijke redenen men kan aanbrengen, om de instandhouding van zulk eene overoude, ziekelijke wet te verdedigen.

Kan het de ongegronde, bekrompene vrees zijn, dat door een' vrijen uitvoer, men de waarde dezer artikelen zoude verhoogen, (hetgeen natuurlijk de rijkdom zou vermeerderen) en men door dat verbod, het artikel kunstmatig goedkooper zal maken? (geheel ten koste der nijverheid.) dan waarlijk vergist men zich, en ongelukkig het land, alwaar zulke bekrompene denkbeelden heerschen. Of gelooft gij niet Heer Redacteur! dat juist dat verbod van uitvoer de eenige oorzaak is van den achteruitgang van den veestapel in deze Kolonie!

Zal ieder industrieel niet afgeschrikt worden, om, zich op een' tak van nijverheid toe te leggen, die zoo belemmerd wordt, en zal hij er dat werk van maken, zoo noodzakelijk om de voortbrengselen zijner industrie te vermeerderen en te verbeteren en voorzeker de veestapel in deze Kolonie vordert dringend vermeerdering en verbetering. Wat zal eindelijk het gevolg zijn van dien achteruitgang? meer behoefte en vraag en bij gevolg duurte, zoo dat men juist het tegenovergestelde resultaat verkrijgt, dat men zich voorgesteld heeft, en dat wel na de industrie zoo veel schats ontnomen of onthouden te hebben. Het is mijne volle overtuiging, dat vrije uitvoer van vee binnen weinige jaren, niet alleen

een regten bron van welvaart zal openen, maar ook het sterkste middel zal zijn, om spoedig de veestapel te doen vooruitgaan. — Zeer waarschijnlijk zal de nieuwe Wetgeving in dat ongelukkig heerschend sijsteem wel verbetering brengen; ik twijfel daaaraan geen oogenblik, maar wanneer het bewezen is, dat eene wet nadeelig op de algemeene welvaart werkt, waarom dan uitstel? Waarom niet zoo spoedig den os bij de hoorns gepakt, want stilstaan is achteruitgaan. Hier in Nickerie, als ook op de Coronie-Kust, wordt de behoefte aan vrije uitvoer van vee natuurlijk het meest gevoeld, en wanneer de wensch door een vriend der Coronie-Kust de aandacht der regering op dit punt moge getroffen hebben, dan vergeef ik hem van harte zijne poging om ons in Nickerie van de schoener *Saramacca* te berooven, en wensch ik hem geluk in zijne *zeer nederige* betrekking.

Zoo UEd. in de plaatsing van dezen geen bezwaar ziet, dan zal UEd. verpligten.

Een Vriend van Vooruitgang.

MUZIEK KORPS VAN HET BATAILLON JAGERS No. 27.

PROGRAMMA VOOR HEDEN MIDDAG

Den 5 Mei 1861.

No. 1. PARADE MARSCH, arrangée par STUTTERHEIM.
2. POT-POURRIE PRÉ AUX CLERQ, par EROL
3. L'AMITIÉ DU DIABLE, *Polonaise*, par G. BARTHE.
4. REMBRAND'S WALZER, arr. par G. BARTHE.
5. UN PREMIER AMOUR, *Redova*, arr par G. BARTHE.
6. LE CARNAVAL DE PARIS, *Galop*, arr. par G BARTHE.

UITBOEZEMINGEN over de Kolonie SURINAME.

door

FURET.

V.

Brief van PETRUS KWAL aan SIBBEDAEUS VAN ZUIJLEN.

Suriname 28 *April* 1861.

Beste SIB!

Eindelijk zijn wij dan in *Suriname* aangekomen, na dien altijd verveelend langen reis, op het blaauw zeewater. Ik heb dus mijn buik vol van lucht en water en dat mooije van de vliegende visschen — en dat NEPTUNUS-feest — en die gloeijende hitte onder de *Tropicus*, die schenk ik elken reiszieken wereld-burger tot genezing van zijne kwaal van harte toe.

De Illussiën, die naar ik hoopte, bij de nadering van *Suriname* ten minste eenigzins, bevestigd zouden worden stierven als de rotten in eene ledige provisie-kast.

Verbeeld U na dat eindeloos turen op de horizont komen wij eindelijk (de kapitein zei: „het was zoo drommels gauw gegaan), nabij de kust en wij zien een land dat geheel in en modder ligt! Ik had ten minste op *één* erg gehoopt en zoo *dat* niet kon, ten minste op *een* duintje, maar ja wel, modder en niets dan klink klare modder. — De man in de *rusten*, die het lood uitwierp, riep niet anders dan: „vier en een half vaâm — *modder!*" — „vier en een kwart vaâm — *modder!*" — „vier vaâm — vol! — *modder!*" en zoo modderden wij door, tot dat wij *één* boom zagen, wiens onderdeel geheel in den modder zat — en toen nog een boom, en toen weer twee boomen, en daarna eene groote menigte boomen, allemaal gedeeltelijk in den modder.

Eindelijk naderden wij een ding dat *op en neêr* hobbelde en heen en *weêrslingerde* als de scheepjes der Mechanische pendules, en toen ik den kapitein vroeg, wat dat ding beteekende, antwoordde hij: dat het een vuurschip was, en dat men dat vuurschip kon beschouwen als een dier schoone plannen der Surinaamsche GENIEËN, waardoor zeker de Kolonie gered zou worden, dat wel is waar, al de oude zee-kapiteins om de West, van Aö. 1640 tot in de laatste helft van deze eeuw, het zonder vuurschip en loods gedaan hadden — dat gedurende dien verloopen tijd, de handel en de scheepvaart op Suriname van belang was geweest en groote schatten had afgeworpen; terwijl in den laatsten tijd aldaar, alles verviel, verarmde en ten gronde ging — doch dat het in alle gevallen duidelijk bewees, dat men in Suriname op het punt van *vuurschepen*, de reuzen tred van 's werelds vooruitgang en beschaving, zoo niet *voorbij* schreed, dan toch *bijhield*, het kostte wel is waar ook nog al veel geld, maar dat, zeide hij, „werd in de Kolonie nooit knies-oorig besproken. als het nuttig was en het een algemeen belang betrof." — Kijk SIB, die verklaring stak mij weder een riem onder het hart en deed mij met een minder smartelijk gevoel, naar al dien modder kijken.

VI.

Paramaribo 5 *Mei* 1861.

Beste SIB!

Na veel sukkelen, want tegen den avond werd het stil, kwamen wij den modder-boel door. Ik heb nu voor mijn leven lang genoeg lucht, water en modder gezien SIB. Het verraste ons zeer, toen wij na twee dagen langs eene laag liggende Kust gevaren te hebben, op eens bij fraai weder en eene verkoelende bries, den mond der fraaije Suriname rivier voor ons zagen liggen, die ons welhaast als de walvisch van JONAS inslikte.

Nu is echter de vraag, of dat Suriname, wat men alhier half een fuik noemt, om het gemakkelijk binnen en het moeijelijk uitkomen, ons gelijk die walvisch aan het land onzer wenschen terug zal geven?

Wij waren verrukt toen wij al verder en verder de rivier opzeilden en ons oog wierpen op de ineenvloeijing der twee groote rivieren *Suriname* en *Commewijne*. Vlak op dat punt ligt aan den binnenlands-oever een sterk fort *„Nieuw Amsterdam"* geheeten, met degelijke kanonnen en batterijen; dit fort dat tot verdediging der Kolonie is daargesteld, kan men tegenwoordig bij den vooruitgang der oorlogsmoordtuigen minder voor dat doel geschikt rekenen en dient nu vooral om de misdadigers tot een soort van Bagno te zijn. Hier waar zoo veel zonderlings is, leven de gelukkige Kolonisten nog onder eene Oud-Hollandsche strafwet en die van Koning PHILIPS de II van Spanje; aan die twee wetten heeft men hier en daar een brok aangelijmd en op een andere plaats een stuk uitgenomen of veranderd en zoo sukkelen ze hier nu maar, *waar akelig en vernederend* voor Nederland den tijd door. Om Uwe menschlievendheid niet te schokken, deel ik U mede, dat hier nooit *geradbrakt*, — *het ligchaam door vier paarden van elkander wordt gescheurd* en in de laatste jaren ook niet meer de *brandstapel* gefigureerd heeft, dat de *duimschroeven* en andere martelingen zoo wat uit de mode zijn geraakt, idem de *spaansche-bokken* en het *afzetten van beenen der slaven*.... doch geduld! maar dat de *gevangenissen*... doch geduld! daar hoop ik U, na eenige crimineele processen met U bekeken te hebben, in te leiden en U het ellendige er van te laten zien.

De galg — men had vroeger alhier eene vaste galg met zeven palen er om heen, waarvan eenige met afgehouwen negerkoppen versierd waren, doch deze werd door den Landvoogd VAN RADERS in 1846 (September) weggebroken. — De galg wordt nooit gebruikt en dieven heeft men geloof ik, hier niet of zijn zij er? dan vangt men ze niet!

Op onze vaart langs de rivier, verkwikten wij onze oogen aan het „immer groen" der wouden om ons, verbaasden ons over de tropische *Flora* en over de palmboomen wier kruinen boven het woud uitstaken, en hier en daar de koepelvormige kruin van den *baukatrie* (*Bombax Ceiba*) of Afrikaansche afgodsboom, die reusachtig boven het bosch uitkeeken; nu en dan werd ons oog een hoogen schoorsteen gewaar, als die van KOOI te Amsterdam, waaruit zwarte rookwolken ten hemel opstegen — „en dat waren," zeide de kapitein, „nou de Suiker-Plantaadjes!"

Zoo kwamen wij nu anderhalf uur zeilens van het fortres *Amsterdam* op de reede der stad *Paramaribo*, — eigenlijk geen stad, want zij heeft geen poorten — geen stedelijke privilegien — geen gemeente bestuur, noch iets, wat men in eene stad goed en juist geplaatst zoude durven noemen. Haar aanleg echter, zegt men — is de fraaiste van geheel West-Indië; nu echter brengt de al meer en meer doordringende armoede der Kolonisten veel in verval dat tijdens het leven van de Procureur Generaal LISMAN, zoo veel mogelijk werd tegengehouden, die zelfs hier en daar belangrijke verbeteringen daarstelde. Nu behoeft men slechts *eenmaal* de stad door te wandelen om van den beklagelijken toestand die in deze schoone Kolonie heerscht, overtuigd te zijn.

Kijk SIB! dat deed mijn Hollandsch hart goed, op de reede wapperde ons de Nederlandsche vlag van koopvaardij- en oorlog schepen, het „welkom" tegen. — Ja, hier zijn ook oorlogschepen! buiten hare vestingwerken heeft de Kolonie eene Nederlandsche *marinevloot* tot hare verdediging. — Maar SIB, doet mij het genoegen en spreek er geen mensch over. — O! ik was zoo blijde dat er Amerikaan noch Engelschman bij ons aan boord was, die mij had kunnen vragen: „of dat nu die trotsche zee-kasteelen waren?" want och, zij waren zoo klein die scheepjes, men zoude haast in verzoeking komen om ze in ons vestjeszak te steken, daarbij moet de toestand van het eene, alles behalve geschikt tot oorlogschip zijn door ouderdom en gebreken — en toch was het wenschelijk, dat deze Kolonie op dit punt goed versterkt bleef, aangezien de bevolking zoo ook de slaven, gezegd kunnen worden, *alleen* hoogen eerbied te hebben voor de *Marine* en het is in de latere jaren dan ook eerst dat zij voor de militaire magt de neiging van eerbied beginnen te koesteren — altijd het gevolg SIB, wanneer men de korpsen in hunne verschillende deelen verbeterd en het volk ziet, dat men niet onverschillig is in de keuze der onderscheidene superieurs. — Dan, later deze zaak punt voor punt uiteengezet.

Wij werden met een sloep naar den wal gebragt, en ik had weêr vasten grond onder mijne voeten, men bragt ons naar het logement in de nabijheid gelegen, doch onder het gaan van den steiger naar het hôtel dacht ik waarlijk SIB, dat wij hier in het nieuw *Jeruzalem* waren gearriveerd, zoo veel Israelieten vindt men hier, gij weet de eerste Hollandsche nederzetting bestond uit Portugeesche Israelieten, vroegere volkplanters van *Brazilie*, die door het Hollandsche bestuur beschermd, met hunne kapitalen hier kwamen en de eigenlijke stichters dezer volkplanting werden. Men vindt ze alhier in iedere betrekking en in ieder ambt geplaatst, en bij den blik die ik U welhaast op Suriname's historie zal doen vestigen, zal ik de uitwerkselen ten goede en ten nadeele met U betrachten, die deze vestiging en het groot getal van de alhier wonenden, tengevolge hadden.

Hier zijn twee Hôtels, het *Hôtel* LIJONS en het *Hôtel* JUDA, beide zoo genoemd naar de familie-namen der houders; het eerstgenoemde ligt vlak over een groot huis met een lantaarn, dat Mevrouw KWAL voor een oosterhuis aanzag, doch zij vergiste zich, — in dat huis zijn de bureaux van de *politie* gevestigd en, is dat korps zoo goed als het huis er uitziet SIB, dan zijn de Surinamers een der gelukkigste volkeren onder de zon. — Het tweede Hôtel ligt aan de Gravenstraat, de deftigste wijk van Paramaribo. In beiden is men wel gelogeerd en de prijzen zijn allerbillijkst, ofschoon Paramaribo op het punt van Logementen, niet in den rang der middelmatige Steden van *Europa* staat.

Een goede inrigting van deze aard op een ruime schaal aangelegd, zoude wel voordeel geven, en zeker reizigers van *Demerara* lokken de Kolonie nu en dan te komen bezoeken. Op die Kolonie SIB heeft men hier een geregelde veertien-daagsche stoombootvaart, die in verbinding met de Engelsche mail-dienst staat

T. T.

KWAL.

SCHEEPSTIJDINGEN

BINNENGEKOMEN.

Den 30sten April, het Fransche stoomschip l'*Abeille*, van Cayenne.

Den 1n. dezer, de Nederlandsche schoener *Ellen*, kapt. W. C. Dekker, van Demerarij.

Den 2den, de Fransche oorlogschoener *La Vigilante*, van Cayenne..

Den 3den, het schip *Maximiliaan*, kapt Schil, van Amsterdam.

UITGEKLAARD.

Den 30sten April, de Nederl. schoener *Josephine*, kapt. W. Fairly, naar Martinique via Coesewine, in ballast.

VERTROKKEN.

Den 30sten April, het Fransche stoomschip l'*Abeille* naar Cayenne.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Ystroom*, kapt. Hansen, adres bij F. Emanuels. Sluit 7 Mei.

Het schip *Amicitia*, kapt. Wijgers, adres bij J. P. Haase Jr. Sluit en vertrekt 10 dezer.

Het schip *Equator*, kapt. Ter Marsch, adres bij Gebrs. van Praag.

Het schip *Stad Leeuwaarden*, kapt, *D*ijk, adres bij H. *D*egenhard.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het schip *Maximiliaan*: de WelEdele Gestrenge Heer J. F. A. E. van Lansberge, 2de Luitenant bij het Bataillon Jagers No. 27.

BURGERLIJKE STAND.

Op den 3 Mei 1861 is aanteekening gedaan van het voorgenomen huwelijk van:

Nicolas Michel en Helena Leentje Beijer, weduwe van Kornelis Paulus Kligge.

Van den 27sten April tot en met den 3den Mei 1861, zijn alhier ingeschreven als overleden:

Den 27sten April, Frans Caster Schutte, 48 j.

Idem, Esther Abendalse, weduwe van Samuel Fernandes Junior, eerder weduwe van Joseph Namias Torres, 73 jaren.

Idem, Francina Petronella van der Spaa, Echtgenoot van Albertus Felix Thijm, 32 jaren en 6 m.

Den 28sten, Christina Cornelia Elisabeth Schröder, 2 jaren.

Idem, Johannes Martinus Charles Meijer, 1 jaar en 2 maanden.

Den 29sten, Taartje Mheer, 59 jaren.

Idem, Rachel Henriquez Cotino, dochter van Aron Jacob Henriquez Cotino, en van wijlen Rachel Henriquez Cotino, 21 jaren.

Den 30sten, Betje Magdalena Weeruit, 1 jaar en 6 maanden.

Idem, Hendrik van Ravenswaaij, zoon van wijlen Hendrik van Raavenswaaij en van Anna Maria Scheffer, 10 jaren.

Idem, Charles Paulus Alfred Telle, 4 maanden en 3 weken.

Den 1sten Mei, Thomas Theodorus Martinus Linde 4 jaren en 8 maanden.
Idem, Anna Elisabeth harlotte Con ijnenberg, 3 maanden ruim. C
Idem, Ribca Hoheb Brandon, wed. van Jacob d'Aron Jessurun, 85 jaren.
Idem, Aletta Linne, 52 jaren.
Den 3den, Sophia Lodewica Adelnar, 1 jaar en 8 maanden.
Idem, Willem Hendrik Bachhöfner Parisius, 3 w

Binnenlandsche Berigten.

Bij Gouvernements Resolutie van den 30 April No. 9, is de heer J. R. Arrias, Med. Chir. et Art. Obst. Doctor, eervol ontheven als plaatsvervangend lid van de Commissie tot onderzoek naar de ziekte der melaatschheid, en is tot plaatsvervangend Lid dier Commissie, benoemd de heer H. Schorrenberg, gepensioneerd 1e. Officier van Gezondheid 2e. klasse.

Bij Gouvernements resolutie van den 2 Mei No. 13, is aan den heer A. A. T. de Man, Administrateur van Financien, een buitenlandsch verlof verleend, en zijn ter voorziening in de dienst gedurende dat verlof gequalificeerd:

a. tot waarnemende Administrateur van Financien de Heer H. van Genderen, Landdrost van het district *Nickerie*.

en *b.* tot waarnemende Landdrost van het district *Nickerie*, de Heer A. G van Son, Ambtenaar ter beschikking van den Gouverneur.

Bij het Bestuur is het verzoek gedaan, dat de slavenmagt van de plantage *Klein Charlottenburg*, gelegen in de divisie *Beneden Cottica*, van den naam van dier plantage af- op dien van de in die divisie gelegen plantage *Kroonenburg* worde overgeschreven.

Tijd van verzet *veertien* dagen gerekend van den 2 Mei 1861.

Bij het Bestuur is het verzoek gedaan om de ten name van plantage *George Hendrik*, half aandeel aankomende Georgina Charlotte Henkel geb. Vogt, bekend staande slaven over te schrijven ten name van plantage *Johanna Charlotte*, half aandeel aankomende voornoemde G. C. Henkel geb. Vogt.

Tijd van verzet *veertien* dagen, gerekend van den 3 Mei 1861.

Aanzoek van Vrijgeving.

Den 3 *Mei* 1861.

Van den slavenjongen Johannes, geboren in 1843, zoon van Sophietje, toebehoorende aan E. van Emden.

Van de slavin Lucia, geboren in 1811, dochter van Paretta, bekend staande ten name van pl. Dijkveld, divisie Para.

Van het slavenkind Rudolph, geboren in 1853, zoon van Sallij, toebehoorende aan L. Mean nu boedel.

Post-Kantoor.

De Mailpakketten zullen op HEDEN den 5den dezer, des namiddags ten 12 Ure worden gesloten en verzonden, per de Stoomboot *Vice Admiraal Rijk*.

Post-Kantoor.

Onafgehaalde Brieven.

Albert, L. Berinos, M. S. Bromet, Chauvet fils, A. Cameron, A. Dupoij, E. Emanuels, H. Elskamp, C. Green, T. Hollidaij, J. Hoberg. Keijzer. C. Louis zoon, H. Mulden, G. de Meza, J. A. Nellenstein, Semmetje Nassij, H. Oldfield, L. Podokowitz, J. M. Pretzcker, C. H. Roomer, H. Schorenberg, M. D.

W. Stoltz, C. M. Temminck, wed. Thonus, wed. Urbent, M. Wilkinson.

Kennisgeving.

Uithoofde van te doene reparatie aan de Steenbrug over de Steenbakkersgracht naar de Saramaccastraat, zal dezelve van af den 6den dezer, gedurende eenigen tijd voor Rij- en Voertuigen worden afgesloten.

Paramaribo, den 1 *Mei* 1861.

Transport.

Den 29sten April 1861. C. Weigle in hoedanigheid van moeder en voogdes harer minderjarige kinderen J. J. Weigle, H. J. Weigle en W. A. Weigle aan W. Mackintosh voor de minderjarige kinderen van V. M. Exloo, met namen: Js Exloo, Jn. Exloo, C. Exloo, A. Exloo en D. Exloo, van het Huis en Erf in de *Joodebreedestraat* op den hoek van de *Maagdenstraat*, N. W. La. C No. 23 *a* | *b*, O. W. La. C No. 130.

Paramaribo, den 1 *Mei* 1861.

Den 2den Mei 1861. J. S., H. en H. G. Pijpers aan C. Breukelen, van een gedeelte van het Erf aan de *Tweede Dwarsstraat en Crommeliustraat*, Eerste buitenwijk No. 98, O. W. La. A No. 60 en 61.

Paramaribo, den 3 *Mei* 1861.

Edictale Citatie.

De Exploicteur bij het Geregtshof in de Kolonie *Suriname*, dagvaardt bij deze alle bekende en onbekende Crediteuren:

Van Detlef Kruse, wegens het provenue van het op den 30sten November 1860, bij executie verkochte Erf aan het *Molenpad*, tweede buitenwijk No. 41*a*, met al de daarop staande Gebouwen, alsmede het Molengebouw en den molen en al de daarbij behoorende Gereedschappen, alleen aangekomen hebbende Detlef Kruse.

Om te compareren of gemagtigden te zenden ter præ et concurrentie rolle van het Geregtshof voornoemd, welke gehouden zal worden op Vrijdag den 17 Mei 1861, des voormiddags om *acht* uren, ten einde aldaar te zien dienen van *Tweede Verstek*; — Voorts hunne sustenuen van præ en concurrentie op te geven, op pœne van *perpetium silentium*.

Opdat niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen, is deze gepubliceerd en geaffigeerd alhier aan

Paramaribo, den 22 *April* 1861.

Advertentiën.

GODSDIENSTOEFENING, bij de *Nederduitsche Hervormde Gemeente*, op WOENSDAG den 8sten dezer, des avonds ten *half Zeven* ure.

Een Beneden Winkel Huis te Huur aan de Waterkant.
te bevragen bij
J. C. R. Bennernagel.

Bruine Rijst,
WHITE PINE
Planken.
en *Kistjes Bakkeljauw*
Verkrijgbaar bij
W. J. RIETSTAP.
( )

GOUVERNEMENTS SECRETARIE.
Paramaribo, den 4 Mei 1861.
(5795) Ten verzoeke van SIMON ABENDANON Sz. wordt van zijn voorgenomen vertrek uit de kolonie aankondiging gedaan.
De Hoofd Commies, belast met de functien van den Gouvernements Secretaris,
J. E. WESENAGEN.

GOUVERNEMENTS SECRETARIE.
Paramaribo, den 4 Mei 1861.
(5794) Ten verzoeke van ERNEST FREDERIC LOUIS MOLLINGER wordt van zijn voorgenomen vertrek uit de kolonie aankondiging gedaan.
De Hoofd Commies, belast met de functien van den Gouvernements Secretaris,
J. E. WESENHAGEN.

A. SALOMONS, Vendumeester, zal DINGSDAG e. k. verkoopen:
Balen Rijst, extra Bessen Jenever, Cognac, Hoepels en eenige melkgevende *Beesten* met *Kalveren*.
( )

A. ANDRIESSEN, zal WOENSDAG den 8 Mei e. k. 's namiddags 4 uren, ten zijnen huize aan de *Gravenstraat* door den Vendumeester J. C. GOMPERTS doen verkoopen:
Diverse *Meubelen*, *Glaswerk*, *Zilver*, enz.
De GOEDEREN zullen daags vóór en op den verkoopdag te bezigtigen zijn.
( )

Voorloopige Aankondiging
Men is voornemens binnen korten tijd te koop aan te bieden:
De Katoenplantage
GEORGE HENDRIK,
met hare aanzienlijke GEBOUWEN en BEPLANTINGEN.
[ ]

Per Maximiliaan ontvangen:
Moderateur LAMPEN,
Dito Ballons, Glazen en Kousjes, een assortiment IJzeren Potten (geëmaliceerd), alles tot verminderde prijzen.
Ant. LEVI & Co.
( )

Versch Amerikaansch
AJUIN
à 50 Cts. het pond.
Te bekomen bij
Joël Salomons.
Woonplaats:
op den Hoek van
de Joode breede en-
Maagdenstraat.
( )

J. H. C. WOLFF
bericht het geëerde publiek dat hij de RIJ - AFFAIRE niet anders kan aanhouden dan door prompte betaling waartoe hij hun beleefdelijk doch ernstig aanmaant, zullende de onwillige ten strengste worden vervolgd.
Hij is steeds bereid leverantie van allerlei GRAS aan te nemen; en biedt te koop:
Extra goede *BOTER*, mooije Zwitsersch doeken, *Grendelsloten* en Lampen,
Blaauwe borden, Kommen en Kamerpotten, Mooi WITGOED voor Venstergordijnen, Mooije Mantel en Cloak STOFFEN, Garneersel en Knoopen voor dezelve, Dik Wit Amerikaansch DRIL, Witte en Bruine Barcelona Brandewijn, extra mooije Dessert en Tafelmessen, extra mooije Wagen Zwepen a *f* 5 per stuk, mooije Geborduurde Effen en witte Zakdoeken, Zwarte en witte Geborduurde
KRAGEN.
GRENDELSLOTEN van 32 cts. tot *f* 1, Witbechte HOUWERS à 32 cts per stuk.
Wegens vertrek is alles tegen inkoops prijs te koop.
Vraagt in dienst, eene geschikte
Wagenmaker,
een geheel jaar door te werken.
[1077]

14 voets *HOEPELS*,
Damejeannes
Guave Bessen | Extra Bay | dito St. Croix } RUM.
RAINAULT'S COGNAC, fijn *Codfisch* in kistjes, elegante Amerikaansche
KLOKKEN.
Te bekomen bij
Eduard KÖLLE.
( )

De Zalf en Pillen van Hollowaij
zijn de gezanten van de beschaafde zoo wel als der onbeschaafde wereld. Men behoeft die slechts te gebruiken om ze te beschouwen als de eenige geneesmiddelen voor alle mogelijke kwalen zoowel in als uitwendig.
Deze *Pillen* en *Zalf* zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij den Apotheker A. B. DE VRIES, aan de *Zwartenhovenbrugstraat* à *f* 1. *f* 3 en *f* 6.
[ ]

GEDRUKT BIJ A. L. G. DE BANDAMIE.

BIJBLAD TOT HET SURINAAMSCH WEEKBLAD.

Verschijnt elken Woensdag.

1861. Woensdag 8 Mei **No. 18.**

PARAMARIBO, den 7 Mei 1861.

Naar wij onzen lezers melden kunnen, is op jl. Zondag met de mail wederom een belangrijke Som overgezonden ten behoeve der noodlijdenden, bij den jongsten watersnood in het moederland welke met inbegrip der tweede collecte in Coronie en Nickerie bedraagt ƒ1,126,08
bij vorige gelegenheid » 7,023,29½

ƒ8,149,37½

De bijdragen uit de divisie Para worden als nog alhier ingewacht.

Nog onder den indruk van de ram pen nog kort geleden door het water in Nederland te weeg gebragt, kan het niet anders dan de algemeene angst vermeerderen, die ten gevolge der berigten uit onze divisien dagelijks alhier wordt te weeg gebragt. De buitengewone vloeden hebben op vele plaatsen belangrijke overstroomingen veroorzaakt en vooral op de kostplantages begint men reeds gebrek aan voedingsmiddelen te duchten. De groote moeijenissen, welke daardoor ontstaan zullen geven een weinig bemoedigend uitzigt en doen de hoop koesteren dat het dreigend gevaar spoedig wijken moge.

Kort voor het ter perse leggen dezes, ontvingen wij van eene geachte zijde eenige Noord-Amerikaansche bladen, waaruit wij vlugtig het volgende aantippen.

De vredelievende uitzigten welke van vele zijden gekoesterd werden, hebben helaas! alles behalve de verwachting verwezenlijkt. De ontruiming der Zuidelijke forten, waarvan de afgescheiden Staten een hoofdpunt van bemiddeling maken, wordt door de Noordelijke Unie krachtdadig geweigerd en is daar zelfs het besluit genomen deze plaatsen des noods trots alle verzet te versterken en te provianderen.

Volgens de laatste dépêches kon elk oogenblik een bloedige strijd tusschen de beide partijen, die, reeds krijgsvaardig tegen over elkander stonden, voorzien worden.

NIEUWSTIJDINGEN.

Het *Journal des Débats* bevat eene correspondentie uit Warschau, die uitsluitend ten doel heeft, het karakter der aldaar plaats gehad hebbende beweging in een helder daglicht te plaatsen. De schrijver begint met de opmerking, dat in de eerste plaats die beweging niet als een opstand kan beschouwd worden. „Het was," zegt hij „geene gewapende insurrectie, geen bloedige strijd, waarin eene overwinnende bevolking zich door geweld van de openbare magt meester maakt en naar haar goedvinden den vorm van bestuur verandert. Niets van dat alles! De talrijke bevolking heeft slechts de zedelijke magt eener wezenlijk vreedzame manifestatie te baat genomen." De schrijver tracht dat laatste te bewijzen met het feit, dat er van de zijde der troepen geen enkel man is gedood, en dus de bevolking zich eigenlijk niet tegen de gewapende magt verzet heeft. „In plaats van geweld met geweld te keer te gaan," zegt hij, „heeft de bevolking den verstandigen moed gehad, haren arm te weerhouden en in den grond des harten alle uitbarsting van gramschap te bedwingen, vast besloten om liever alles te verdragen dan zich te laten verleiden tot wanordelijke tooneelen, die men ongetwijfeld geëxploiteerd zou hebben, om in geheel Europa aan de zaak eene verkeerde voorstelling te geven." Na in die redenering tot de conclusie te zijn gekomen, dat er derhalve geene sprake kan zijn van een onderdrukten opstand, toont hij aan, dat prins Gortschakoff zelf de zaak ook niet uit dat oogpunt kan beschouwd hebben, daar hij anders toch niet zijne afkeuring over de handelwijze der gewapende magt te kennen gegeven, ook niet den directeur van policie afgezet, ook niet den generaal die tot vuren bevel gaf, voor een krijgsraad, en ook niet het adres der Polen voor keizer Alexander aangenomen zou hebben, terwijl men toch onmogelijk daartegen kan aanvoeren, dat hem die concessien door een oogenblikkelijk gevaar zijn afgedwongen. „En toch," zegt de schrijver, „heeft de bevolking inderdaad overwonnen. Zij heeft gezegepraald, maar op de wijze der martelaars van vroegeren tijd, door geen ander bloed dan het hare te doen vergieten. Tegenover de physieke heeft zij de zedelijke kracht gesteld. In het gezigt der troepen, die de geweren laadden en op haar losbrandden, heeft zij dezelfde kalme, vreedzame, geduldige houding, de houding van bedwongen kracht behouden. Men weet wat daarvan het gevolg was. Prins Gortschakoff, door het zoo geheel eigenaardig karakter van die houding getroffen, heeft zijne troepen teruggezonden, de stad aan de bewaking der bevolking zelve overgelaten, het gezag aan de landbouwkundige maatschappij, om welke zich de beweging concentreerde, in handen gegeven, en zoodra de policie met de troepen vertrokken waren, heerschte er in de stad weder rust." Vervolgens wijst de schrijver op den geregelden afloop van de begrafenis der slagtoffers, waarbij toch meer dan 100,000 personen tegenwoordig waren, terwijl het geimproviseerde bestuur na afloop daarvan zijne functien weer heeft nedergelegd, zonder dat tijdens het alle magt in handen had, een enkel tooneel van wanorde heeft plaats gehad. In tegendeel, het committé van openbare veiligheid had in eene proclamatie bekend gemaakt, dat ieder gewapende die aan de autoriteit in handen viel, en ieder die het volk trachtte op te hitsen, als verrader des vaderlands zou worden beschouwd. En dezulken zijn er ook gearresteerd, doch door de bevolking zelve. En wat was nu — zoo vraagt de schrijver verder — het uitgangspunt der beweging? Eene liberale verklaring van de zijde der grondeigenaars, dus juist van dezelfde personen, die men moest veronderstellen, dat bij het behoud van het bestaande alle voordeelen aan hunne zijden had den. Het Russisch gouvernement wilde in zijne hervormingsplannen de boeren voortdurend pachters laten blijven, doch de landbouwkundige maatschappij zijnde eene vereeniging van bijna al de grondeigenaars des lands, kwam daar tegen op, en gaf den wensch te kennen, dat de boeren tegen schadevergoeding aan de heeren, den hun toe gewezen grond in vollen eigendom zou den verkrijgen. „En wat heeft nu de bevolking in haar adres aan den keizer gevraagd? Het regt van behoorlijk onderwijs te genieten, de weder oprigting eener universiteit, de vestiging van scholen, enz. Heeft zij eene geheele omverwerping geëischt? Neen, zij heeft een beroep gedaan op de tractaten, op het openbaar regt der beschaafde natien, op de constitutie die haar door het congres van Weenen, dat is door Europa gewaarborgd is." En daar de ambtenaren volgens de wet zulk een adres niet mogten onderteekenen — zegt de schrijver ten slotte — hebben bijna allen hun ontslag genomen, ten einde zich daarin bij de natie te kunnen aansluiten.

Er ziet eene brochure van den heer Massimo d' Azeglio het licht, waarin voorgesteld wordt, om Florence tot hoofdstad van Italie te verheffen. Het denkbeeld heeft echter geen bijval gevonden bij de Italianen, en zelfs de Toskaners waren er niet mede ingenomen. De reden ligt voor de hand: Florence eenmaal tot hoofdstad van Italie verheven, zouden zij hunne hoop op het bezit van Rome zoo goed als vaarwel moeten zeggen. Intusschen wordt thans uit Parijs aan de *Indépendance Belge* geschreven, dat graaf Cavour, na den raad ingewonnen te hebben van koning Victor Emanuel, zich met genoemd denkbeeld vereenigd heeft en naar de verwezenlijking daarvan zou streven. Hij moet daartoe bewogen zijn door verschillende motiven, zooals door den wensch om den keizer der Franschen geen moeijelijkheden in zijn eigen land te berokkenen, vermits hij tot het besef gekomen is dat het bezit van Rome in Frankrijk zeer veel tegenstand ontmoet, en ook door de overtuiging dat de verwezenlijking van de hoop der Italianen zoo veel moeijelijkheden oplevert, vooral ten gevolge van den hardnekkigen tegenstand des pausen, dat daar aan redelijkerwijze niet gelacht kan worden. De *Indépendance Belge* zelve gelooft echter volstrekt niet aan zoodanige verandering in Cavour's zienswijze. Die staatsman, zegt het blad is daartoe veel te verlicht, veel te positief; want door Florence tot hoofdstad te verheffen, zou men slechts zijne onmagt te kennen geven en afstand doen van het beginsel der Italiaansche eenheid. Het bezit van Rome, zegt de *Indépendance Belge* categorisch is noodzakelijk voor Italie.

Naar luid van een ander gerucht heeft men eene combinatie bedacht met het doel, om den paus en de Italianen beide te bevredigen. Die combinatie zou daarin bestaan, dat Rome tot eene soort van republiek gemaakt zal worden met bepaling, dat zij tevens afgevaardigden naar het Italiaansche parlement zal zenden. De belastingen, die te Rome geïnd worden, zouden voorts ten bate van den paus blijven, terwijl de provincien, die zich van het pauselijk gezag onafhankelijk verklaard hebben, tevens eene jaarlijksche bijdrage ten behoeve van den Heiligen Vader, bij wijze van civiele lijst, zouden verstrekken. Of koning Victor Emanuel zijn zetel nevens den paus te Rome zou hebben, zegt het berigt niet, dat overigens ook in andere opzigten weinig preciseert.

Nu er toch van geruchten sprake is moet nog van een ander gewaagd worden, en wel van een dat met beide bovengenoemde in strijd is. Er zouden namelijk thans diplomatieke onderhandelingen plaats hebben tusschen de Sardinische en Fransche regeringen, waarbij de eenheid van Italie tot grondslag is aangenomen, doch slechts tegen eene nieuwe vergoeding aan Frankrijk, terwijl Rusland dienaangaande reeds gepolst zou zijn en er zich medé vereenigd of er zich niet tegen verklaard zou hebben.

INGEZONDEN.

Verslag van het verhandelde op het XVe. Nederlandsch Landhuishoudkundig Congres.

IV.

Wij komen nu als van zelve op het Bestuur, in verband met de zorgen welke aan hetzelve voor zijne burgers is opgelegd, terwijl wij daardoor eigenaardige verschijnselen kunnen aantoonen, die hier uit slavernij en vrijgeving gesproten zijn.

Is er in iedere maatschappij een Bestuur noodig, dat bij eene schoone magt grondige kennis bezit van zijn volk en de geheele beweging, hoeveel te meer dan hier in eene slaven-houdende Kolonie, uit de zonderlingste dikwerf tegenstrijdigste deelen zamengesteld.

In de eerste plaats is gewoonlijk de bekleeder van de magt die voor de veiligheid van Surinames bevolking waakt, bij zijn komst vreemdeling in onzen kolonialen toestand; zijne bezigheden zijn veelvuldig; zijne plaats het Geregtshof en het Bureau, — de tijd tot levensgenoegens is luttel, dat alles belet hem, om datgene te zien, wat eigenlijk het belangrijkste voor de landbouwende Kolonie Suriname is, namentlijk de landbouw, of het plantaadje-leven en de daarin levende en arbeidende slaven.

Eerst na een aantal jaren komt er een klein schemerlichtje van werkelijke koloniale kennis. En uit dezen toestand spruiten altijd verkeerde handelingen, ja, zelfs bij den knapsten ambtenaar en den verstandigsten mensch. Mistrouwt hij eens anders opinie en raad, dan wordt hij *streng* — of vreest hij dwaling, dan

wordt hij *zwak*, deze verschijnselen door gebrek aan koloniale kennis zagen wij hier dan ook zeer wel plaats grijpen.

Wanneer inmiddels de ondervinding rijpte en de kennis helderder werd, en de beschouwingen van die magtbekleeders ook juister waren, dan verlieten zij ons, of verwisseld n hunne betrekking met een andere.

Was hier nu bij al het verkeerde ook nog die eene verkeerdheid niet gevolgd, om de Ambtenaren welke door jaren ondervinding in hunnen werkkring zich als het ware volmaakt hadden, telkens te verwisselen en die betrekkingen weg te schenken, dikwerf aan mannen die er weinig van begrepen en er daarom ook niets in deden, — dan zoude een nieuwe Procureur Generaal en wij arme Kolonisten natuurlijk ook — dat belangrijk voordeel hebben, wat een nieuw benoemd Minister heeft, namentlijk het vinden van aan kennis rijke mannen in zijn departement, die door de juiste inlichtingen en de goede verrigtingen onberekenbaar veel nut stichten.

De Procureur Generaal staat hier dus bij het gemis dier middelen op een zeer moeijelijk standpunt waarvan de gevolgen dikwerf te nadeelig terugwerken.

Wij zeiden het reeds, de vrees voor *misleiding* of voor *dwaling* geeft verkeerde uitwerkselen, en wij zagen dan ook dikwerf het verschijnsel in deze Kolonie, dat de schoone magt van een Procureur Generaal, door te streng vaderlijke- of te zwak moederlijke bemoeijingen, wonden sloeg die gevaarlijk konden worden; maar dikwerf was die bemoeijing — men vergeve ons de bescheiden aanmerking — volgens onze opinie *onjuist*. Die magt nam de zorg op zich om de kleine regten der slaven te handhaven, maar zij zag het waarschijnlijk niet, dat daar wel eens de gewettigde regten van den eigendom door gekrenkt zoo niet geschonden werden; er werd buiten dat wel eens te diep ingedrongen in het plantaadje huishouden en in het slaven leven en dat zonder dat plantaadje huishouden of het slaven leven goed te kennen. Het oog werd wel eens te streng gevestigd op leemten en kleine gebreken, die altijd uit de slavernij voortspruiten en die eenigzins door de vingers gezien moeten worden, terwijl er niet gelet werd op de weinige geschiktheid van sommige ambtenaren en evenmin op de onjuiste en dikwerf misdadige handelingen van hen.

Nu twijfelen wij niet of de ijver die voor de belangen van den slaaf streed, kwam uit het hart en uit een goed gevoel voort, maar harer werking kon niet altijd de toets van juistheid doorstaan, want, deze Kolonie is eene slaven Kolonie en men vergeve ons nogmaals eene bescheiden aanmerking. Ontleedden wij eens de vraag, zonder bij het billijke of onbillijke eener gedwongne positie stil te staan „*Is onder de Nederlandsche Kroon het regt van eigendom, tot in hare Kolonien heilig gewaarborgd?*" en kwamen wij tot de overtuiging dat wij er volmondig „*Ja!*" op mogen antwoorden, dan, kan het welligt nuttig zijn dat het Bestuur in zoo verre zekere voogdijschap aanneemt op de Kolonisten om door wijze maatregelen en wetten misbruiken en misdaden voor te komen of strafbaar te maken, doch de *magt* hoe hoog staande, mag het nooit uit de herinnering gaan, dat ook zij hare grenzen van bewegen heeft en dat er bij overschrijding dier grenzen, onregt gepleegd wordt.

En slaan wij nu eenige der laatste bladzijden van Suriname's geschiedenis op, zouden wij dan wel mogen verzekeren, dat er op dit punt niet alleen in den ruimen kring van hooge ambten, — maar tot in die kleinere, die als kringetjes in en door elkander vloeijen, *niet* gedwaald is?

W. E. H. WINKELS.

(*Het vervolg hierna.*)

SCHEEPSTIJDINGEN

BINNENGEKOMEN.

Den 6den dezer, het schip *Mina*, kapt. Cupido.

Idem, het schip *Josephina*, kapt. Hofker. Beiden van Amsterdam.

Idem, de Nd. Am. brik *Candace*, kapt. C. M. Braij, van Boston.

Den 7den, het schip *Albatros*, kapt. Koch, van Amsterdam.

VERTROKKEN.

Den 4den dezer, de Fransche Oorlogschoener *La Vigilante*, naar Caijenne.

Den 5den, de Koloniale schroefstoomboot *Vice Admiraal Rijk*, kapt. Rusman, naar Demerarij.

UITGEKLAARD.

Den 2den dezer, de Nederlandsche schoener *Flijing Dutchman*, kapt. J. van Wilgen, naar Demerarij via Nickerie, lading: een partij bewerkte Houtwaren, bestemd voor Nickerie.

Den 4den, de Nederlandsche schoener *Transit*, kapt. C. M. de Haseth, naar Curaçao, lading: 18 halve leggers Dram 1404 gall. en voor Exportatie: 1000 Sigaren.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Ystroom*, kapt. *Hansen*, adres bij F. Emanuels.

Het schip *Amicitia*, kapt. Wijgers, adres bij J. P. Haase Jr. Sluit en vertrekt 10 dezer.

Het schip *Equator*, kapt. Ter Marsch, adres bij Gebrs. van Praag.

Het schip *Stad Leeuwaarden*, kapt. *Dijk*, adres bij H. *Degenhard*.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met de Nd. Am. bark *Candace*: de Heer Coenen.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met de kol. Schroefstoomboot *Vice Adm. Rijk*. Mejufvrouw E. A. L. A. de Man, de WelEd. Heeren A. A. T. de Man en dochter, J. H. Jackson, E. F. L. Mollinger, S. Abendanon Sz., W. Begg, A. M. C. J. Swinkels en S. Pijpers.

Met de Nederl schoener *Transit*: de Heeren W. Schut, C. Braafhart en F. H. Flu, Echtg. en 3 kinderen.

Binnenlandsche Berigten.

Benoodigd voor 's Gouvernements dienst: 16 000 ponden O. I. RIJST, te leveren in 's lands Magazijnen achter het fort Zeelandia.

De monsters te bezorgen ten burele van de administratie van financien.

De bus der inschrijvings billetten ter Gouvernements Secretarie zal geligt worden op Woensdag den 8 dezer, des voormiddags ten 9 ure.

Paramaribo, den 6 *Mei* 1861.

Transport

Den 6 Mei 1861. J. F. Favereij Vendumeester aan R. J. Gollenstede, van een half aandeel in het Erf gelegen aan den rijweg van Combé, 1e. buitenwijk No 13, O. W. La. A No. 12.

Paramaribo, den 6 *Mei* 1861.

Aan belanghebbenden wordt kennis gegeven dat, bij beschikking van het Collegie van Commissarissen voor het Departement der *Onbeheerde Boedels* van 27 April jl. No. 29, magtiging is verleend op den provisionelen Curator om, over vier weken, te rekenen van den 7 Mei e. k., aan Duncan Cameron Munro, bijzonderen gemagtigde van weduwe Jane Bradshaw te *Dublin* in *Ierland*, de helft af te geven van de nalatenschap van Henrij Bradshaw als diens erfgename bij versterf voor de helft.

Paramaribo, den 6 Mei 1861.

Advertentiën.

GODSDIENSTOEFENING, bij de *Nederduitsche Hervormde Gemeente*, op HEDEN den 8sten dezer, des avonds ten *half Zeven* ure.

Tegen gereed geld bij inschrijving te koop: Van plant. *Zorg en Hoop:*
22 vaten Suiker en *p. m.* **800 gallons Melasse.**
Van plant. *Bleijendaal:*
27 vaten Suiker en *p. m.* **1000 gallons Melasse,**
en van plant. *Potribo:*
11 vaten Suiker en *p. m.* **400 gallons Melasse.**

Op de voorwaarden ter inzage liggende ten kantore van WM. HUMPHREIS, alwaar de inschrijvings billetten worden ingewacht tot DINGSDAG den 14 Mei 1861 des voormiddags 10 ure. [ ]

VENDU
Heden Middag,
ten huize van A. ANDRIESSEN. ( )

Te Koop:
Het *Huis en Erf*, aan de *Steenbakkers Gracht*, La. D No. 164. — Zeer geschikt voor Plantaadje Bewoners. — Te bevragen bij A. F. THIJM. [ ]

Per Maximiliaan ontvangen:
Moderateur LAMPEN
Dito Ballons, Glazen en Kousjes, een assortiment IJzeren Potten (geëmaileerd), alles tot verminderde prijzen.
AM. LEVI & Co. ( )

Versche Amerikaansche
AJUIN
à 50 Cts. het pond.
Te bekomen bij Joël Salomons.
Woonplaats op den Hoek van de Joode breede en Maagdenstraat. ( )

Bruine Rijst,
WHITE PINE
Planken.
en *Kistjes Bakkeljaauw*
Verkrijgbaar bij
W. J. RIETSTAP. [ ]

Aangebragt per de *Mina* en de *Josephina* en verkrijgbaar bij
P. M. BARENDS:
Versche ZALM, MAKREEL, OESTERS, LOBSTERS en GEHAKT in blik, **Sardines, Zoete Olie,** Extra Fijne Souchon THEE à *f* 3,50 per pond, THEEBANKET, Suikergoed, Sucade, Secretaris, Klontjes en Ontbijt KOEK in trommels en per stuk, Tafelrozijnen, Pruimedanten, Juffers Amandelen, Gedroogde Appelen en Peeren bij 't pond, SAGO, bl. doosjes Jujubes, Fruits à l'eau de Vie, Syrop d'Orgeade, Cognac, Absinth, Madera Dry.
Extra Havanah *Sigaren* van *f* 30 tot *f* 60 per mille,
Beste Parfumerien, Stroopapier, etc.
Woonplaats: *Watermolenstraat*, tegenover den WelEdelen Heer L. G. MALMBERG. ( )

14 voets *HOEPELS*,
Damejeannes
Guave Besseu, Extra Bay, dito St. Croix } **RUM.**
RAINAULT'S COGNAC,
fijn *Codfisch* in kistjes, elegante Amerikaansche
KLOKKEN.
Te bekomen bij Eduard KÖLLE. ( )

J. H. C. WOLFF
berigt het geëerde publiek dat hij de RIJ AFFAIRE niet anders kan aanhouden dan door prompte betaling waartoe hij hun beleefdelijk doch ernstig aanmaant, zullende de onwilligen ten strengste worden vervolgd.

Hij is steeds bereid leverantie van allerlei GRAS aan te nemen; en biedt te koop:
Extra goede *BOTER*,
mooije Zwitsersch dekens,
Grendelsloten en Lampen,
Blaauweborden, Kommen en Kamerpotten, Mooi WITGOED voor Venstergordijnen, Mooije Mantel en Cloak STOFFEN, Garneersel en Knoopen voor dezelve, Dik Wit Amerikaansch DRIL, Witte en Bruine Barcelona Brandewijn, extra mooije Dessert en Tafelmessen, extra mooije Wagen Zwepen a *f* 5 per stuk, mooije Geborduurde Effen en witte Zakdoeken, Zwarte en witte Geborduurde
KRAGEN.
GRENDELSLOTEN van 32 cts. tot *f* 1, Witgehechte HOUWERS à 32 cts. per stuk.

Wegens vertrek is alles tegen inkoops prijs te koop.

Vraagt in dienst, eene geschikte
Wagenmaker,
een geheel jaar door te werken.

[1077]

GEDRUKT BIJ A. L. G. DE RANDAMIE.